

Dopunsko pismo namjere

Sarajevo i Banja Luka, Bosna i Hercegovina

januar/siječanj 8, 2014.

Gđa. Christine Lagarde
Direktor
Međunarodni monetarni Fond
Washington, D.C. 20431

Poštovana gospođo Lagarde:

1. Stand-By aranžman (SBA) za Bosnu i Hercegovinu (BiH), koji je u septembru/rujnu 2012. godine odobrio Izvršni odbor Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) i dalje pruža uporište našim ekonomskim politikama u okruženju ispunjenom izazovima. Ostajemo predani provedbi politika koje su iznesene u našem Pismu namjere od 11. septembra/rujna 2012. godine, kao i politika iznesenih u dopunskim Pismima namjere od 6. decembra/prosinca 2012. godine, 23. aprila/travnja 2013. godine, 12. juna/lipnja 2013. godine, i 9. oktobra/listopada 2013. godine. Ovo dopunsko Pismo namjere pruža informacije o našim naporima i postignućima nakon okončanja četvrtog pregleda provedbe aranžmana u oktobru/listopadu 2013. godine, kao i o dodatnim mjerama koje planiramo provesti tokom 2014. godine da bismo osigurali postizanje ciljeva SBA u narednom periodu. Štaviše, budući da je postojeći aranžman planiran u trajanju do septembra/rujna 2014. godine, također želimo zatražiti produženje i proširenje aranžmana do 30. juna/lipnja 2015. godine. S obzirom na to da su u oktobru/listopadu 2014. godine planirani opći izbori, produženi aranžman nastavio bi pružati vrijedno uporište ekonomskim politikama tokom izbornog perioda i perioda formiranja vlade, te bi nam istovremeno pomogao u podmirivanju potreba za dodatnim finansiranjem koje očekujemo u 2014. godini (vidjeti stavove 5 i 19).

2. Rastuća vanjska potražnja i smanjeni stresovi na finansijskom tržištu u Evropi su, zajedno s našim razboritim ekonomskim politikama, doprinijeli održavanju skromnog oporavka koji je počeo ranije u 2013. godini. Izvoz i dalje prednjači u oporavku, a pokazatelji visoke frekventnosti ukazuju na to da ubrzavanje ekomske aktivnosti poprima šire osnove. Stoga smo sigurni da se realni BDP povećao za približno 1 posto u 2013. godini. Rast će se, prema projekcijama, u 2014. godini dalje povećati na približno 2 posto, u skladu sa kretanjima u Evropi. Inflacija je nastavila trend pada i u posljednjim mjesecima se spustila do negativnih vrijednosti, što je odraz i dalje slabe domaće potražnje i pada cijena roba. U narednom periodu, očekuje se da će kretanje inflacije biti blisko povezano sa kretanjima u eurozoni, što je odraz aranžmana valutnog odbora u BiH. Snažni prihodi po osnovu izvoza, rastući broj tustičkih posjeta i stalni priliv doznaka iz inostranstva i zvaničnog vanjskog finansiranja povećali su devizne rezerve.

Provđba programa

3. Ostvarili smo dalji napredak ka ispunjavanju ciljeva našeg programa. Svi kvantitativni kriteriji izvršenja postavljeni za kraj septembra/rujna 2013. godine u pogledu bilansa budžeta Institucija BiH, te Vlade Federacije BiH i Vlade Republike Srpske (RS) ispunjeni su uz više nego

dovoljno prostora (Tabela 1). Iako su prihodi od indirektnih poreza niži od očekivanih, kontinuirana kontrola potrošnje pomogla nam je da ispunimo fiskalne ciljeve. Također možemo izvijestiti da Institucije BiH, Vlada FBiH i Vlada RS nisu zabilježile porast neizmirenih domaćih obaveza u periodu do kraja decembra/prosinca 2013. godine. Također nismo ugovarali niti davali garancije za bilo kakav novi nekoncesioni kratkoročni vanjski dug, niti smo akumulirali bilo kakve neizmirene obaveze po osnovu vanjskih plaćanja u periodu do kraja septembra/rujna 2013. godine. Slično tome, ispunjen je indikativni cilj za neto pozajmljivanje generalne vlade koji je postavljen za kraj septembra/rujna 2013. godine, a promjene u ukupnom iznosu ostalih obaveza generalne vlade u FBiH i RS do kraja septembra/rujna 2013. ostale su na nivou koji je znatno ispod zadatih gornjih granica.

4. Poduzimali smo korake kako bismo osigurali da, uprkos dosadašnjoj nižoj naplati prihoda od indirektnih poreza i kašnjenju u raspodjeli dividende od našeg preduzeća za prenos električne energije, Elektroprenosa, naši ciljevi budžetskog bilansa za kraj 2013. godine – modificirani tokom četvrtog pregleda aranžmana – budu ispunjeni, te da ukupni deficit za BiH u 2013. godini bude ograničen na približno 2 posto BDP-a. Kako bismo postigli ove ciljeve, održavali smo strogu kontrolu rashoda, a također smo počeli provoditi i sveobuhvatan paket mjera (vidi dolje) s ciljem poboljšanja naplate poreza. Vlade entiteta postigle su sporazum o provedbi mjera koje će omogućiti raspodjelu ne više od 100 miliona KM dividendi od Elektroprenosa, ali proces, uključujući i prateće izmjene u zakonodavstvu, se nije mogao završiti prije kraja 2013. godine. Prije nego što dođe do raspodjele dividendi, vlade entiteta će osigurati da uprava preduzeća funkcionira u potpunosti, da su usvojeni revidirani finansijski izvještaji, te da je postignuto razumijevanje u vezi plana ulaganja koji će osigurati mogućnost razvoja prenosnog sistema. Vlade entiteta će tražiti pomoć EU kako bi razradile detalje investicionog plana. Cilj nam je završiti ovaj posao – i promjene u zakonodavstvu povezane s njim – početkom 2014. godine. Raspoređena dividenda će se koristiti za otplatu dugova ili ostalih obaveza akumuliranih u 2013. godini ili prije.

5. U pripremi budžeta naših vlada za 2014. godinu, naš najvažniji cilj jeste očuvanje napretka postignutog do sada u fiskalnoj konsolidaciji, i to pomoću strogog ograničavanja tekuće potrošnje i daljeg poboljšanja naplate prihoda. Uprkos velikim pritiscima usmjerenim na povećanje potrošnje, uspjeli smo zadržati okvire potrošnje u budžetima za 2014. godinu uglavnom nepromijenjene u odnosu na nivo iz 2013. godine, s ciljem postizanja konsolidiranog deficit-a generalne vlade u BiH nešto nižeg od 2 posto BDP-a (isključujući jednokratnu raspodjelu dividende od Elektroprenosa). Ipak, čak i uz strogu kontrolu potrošnje i naše napore usmjerene na poboljšanje naplate prihoda, imat ćemo dodatne potrebe za finansiranjem u 2014. godini, posebno pri kraju godine, budući da će u 2014. godini obaveze servisiranja vanjskog duga biti čak više nego u 2013. godini te da prihodi ne bilježe onoliko snažan oporavak kakav je predviđen na početku SBA. Kako bismo izbjegli oštru fiskalnu kontrakciju koja bi uzrokovala značajne socijalne teškoće i potkopala još uvjiek krhak ekonomski oporavak, želimo produžiti postojeći aranžman i zatražiti dodatnu finansijsku podršku, koja bi doprinijela podmirivanju ovih dodatnih potreba za finansiranjem (vidi stav 19).

6. Kako bismo pokazali našu predanost čvrstim fiskalnim politikama, budžeti za 2014. godinu Institucija BiH, Vlade FBiH i Vlade RS usklađeni sa konsolidiranim deficitom budžeta generalne vlade malo nižim od 2 posto BDP-a (isključujući jednokratnu raspodjelu dividende od Elektroprenosa) usvojeni su u parlamentima BiH, FBiH i RS u decembru/prosincu (prethodne mjere za ovaj pregled i naš zahtjev za produženje i proširenje aranžmana). Ovi budžeti zasnovani

su na konzervativnim pretpostavkama prihoda, a budžeti i Vlade Federacije i Vlade RS planiraju cilj primarnog suficita koji je u kumulativnom iznosu jednak nivou od približno $1^{3/4}$ posto BDP-a. Osim toga, predlažemo kvartalne kvantitativne ciljeve za bilanse budžeta Institucija BiH, Vlade Federacije i Vlade RS za 2014. godinu uskladene s ovim ciljem, kao što je prikazano u Tabeli 1, te ćemo se i dalje suzdržavati od akumuliranja novih neizmirenih obaveza po osnovu domaćih rashoda, kao što je navedeno u Tabeli 1.

7. U posljednjih nekoliko mjeseci ostvaren je dalji napredak u provođenju našeg programa strukturalnih reformi:

- Novi Zakon o budžetima u Federaciji – koji ima za cilj jačanje koordinacije fiskalnih politika u Federaciji, promoviranje fiskalne discipline, jačanje nadzora Vlade Federacije nad nižim nivoima vlasti i poboljšanje fiskalnog izvještavanja - usvojen je u Parlamentu Federacije početkom decembra/prosinca (strukturalna odrednica). Novi zakon stupaće na snagu u januaru/siječnju 2014. godine. Posao na uspostavljanju propisa i procedura koji će osigurati njegovu punu provedbu uveliko napreduje.
- Da bi ojačali transparentnost naplate indirektnih poreza Uprava za indirektno oporezivanje (UINO) je objavila spisak 100 najvećih poreznih dužnika na svojoj web stranici (strukturalna odrednica za kraj decembra/prosinca 2013. godine). U tom smislu, Zakona o postupku indirektnog oporezivanja je izmjenjen kako bi UINO dobila zakonske ovlasti za objavljivanje takvog spiska. Spisak će biti ažuriran na mjesečnoj osnovi, a očekujemo da će nam ovaj korak pomoći u poboljšanju naplate poreznih dugovanja. Pored toga, UINO je takođe počela objavljivati mjesečne informacije o ukupnom iznosu neizmirenih obaveza po osnovu indirektnih poreza i ukupnom iznosu reprogramiranih poreznih dugovanja, kao i o sporazumima o reprogramiranju dugovanja, i to u formatu dogovorenom sa osobljem MMF-a.
- Provedba novog Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju u Federaciji je u toku. Revizija kojom se vrši provjera prava postojećih korisnika nastavlja se na cijeloj teritoriji Federacije, a Parlamentu smo predali prijedloge izmjena i dopuna Zakona o reviziji prava i Zakona o organizaciji ministarstava u Federaciji kako bismo poboljšali proces revizije prava. Također smo usaglasili i pooštirili uredbe kojima se regulira dokazivanje prava novih korisnika, te smo dodijelili dosta administrativne resurse kako bismo osigurali da proces provjere novih korisnika bude okončan u propisanom roku. Zadužili smo Federalni zavod za PIO/MIO i Ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata da istraže razloge odstupanja između očekivanih i stvarnih ušteda po osnovu korekcije nivoa davanja postojećim korisnicima, te da o tome podnesu izvještaj do kraja januara/siječnja 2014. godine. U međuvremenu, novi zakon je trenutno na preispitivanju u Ustavnom sudu Federacije. Osigurat ćemo da sveukupni troškovi sistema penzija pod povoljnijim uvjetima ostanu u okviru dogovorenih iznosa s ciljem zaštite finansijskog zdravlja Zavoda PIO/MIO, i prema potrebi ćemo poduzeti korektivne mjere predviđene zakonom kako bismo to postigli.
- Strategija reforme penzionog sistema u Federaciji sa akcionim planom, koja je pripremljena uz pomoć Svjetske banke, usvojena je u Parlamentu Federacije. Strategija je usmjerena na povećanje broja obveznika uplate doprinosa i podizanje starosne granice za penzionisanje s ciljem poboljšanja finansijske održivosti penzionog sistema. Podnijet

ćemo izmjene zakonskih akata relevantnih za potrebe provedbe Strategije – Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, Zakona o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja, i Zakona o dobrovoljnim fondovima – Parlamentu Federacije do kraja decembra/prosinca 2014. godine (nova strukturalna odrednica), a očekujemo da će ove izmjene i dopune biti usvojene na parlamentu najkasnije početkom 2015. godine.

- U RS je usvojen pravilnik o razvrstavanju porodičnih poljoprivrednih gazdinstava na komercijalna i nekomercijalna gazdinstva. Proces registracije gazdinstava po novom sistemu, u velikoj mjeri je završen do kraja 2013. godine. To će proširiti osnovu za naplatu socijalnih doprinosa i time doprinijeti stabilizaciji finansijske situacije fondova socijalne sigurnosti u RS. Pored toga, razvrstavanje poljoprivrednih gazdinstava će nam takođe pomoći da bolje usmjeravamo poljoprivredne poticaje.
- Novi nacrt Zakona o javnim nabavkama BiH – koji je pripremljen uz pomoć OECD-a i EU – usvojen je u Vijeću ministara BiH u novembru/studenom 2013. godine i proslijeđen u proceduru Parlamentu BiH. Novi zakon dalje će ojačati naš zakonski okvir za javne nabavke, uskladivši ga u potpunosti sa standardima EU. Očekuje se da će novi zakon, usklađen sa standardima EU, biti usvojen na parlamentu do kraja januara/siječnja 2014. godine (nova strukturalna odrednica).
- Postignut je dalji napredak u poboljšanju našeg fiskalnog izvještavanja i praćenja. Budžetski korisnici u Institucijama BiH i u entitetima su date instrukcije da unose datume dospijeća obaveza u sistem trezora od 1. januara/siječnja 2014. godine. Postignut je dogovor o zajedničkoj definiciji dospjelih neizmirenih obaveza u Institucijama BiH i u oba entiteta, gdje se dospjelom neizmirenom obavezom smatra bilo koji iznos koji nije plaćen u roku od 90 dana nakon datuma dospijeća. Sa usvajanjem novog Zakona o budžetima u Federaciji, obuhvatit ćemo projekte sa stranim finansiranjem i javna preduzeća za ceste i autoceste u izvještavanju o konsolidiranoj generalnoj vladu Federacije. RS, koja je već počela obuhvatati projekte sa stranim finansiranjem u izvještavanju o finansijama konsolidirane generalne vlade, imat će za cilj okončanje ovog procesa u 2014. godini.
- Sve članice Stalnog komiteta za finansijsku stabilnost (SKFS) postigli su iskorake u svom programu ranog upozoravanja i pripravnosti putem izrade – uz podršku osoblja MMF-a - planova za djelovanje u kriznim situacijama koji detaljno opisuju nadležnosti (u okviru mandata i ovlasti svakog od članica) relevantnih institucija i koordinaciju među njima u slučaju nastakna ozbiljnih teškoća u finansijskom sektoru (strukturalna odrednica za kraj decembra/prosinca 2013. godine).
- S ciljem zaštite finansijske stabilnosti, te da bismo ublažili potencijalne rizike za javne finansije, banke koje su bile pod pojačanim nadzorom agencija za bankarstvo u 2013. godini morale su angažovati renomirane eksterne revizore da obave detaljan pregled kvalitete njihove aktive (strukturalna odrednica za kraj decembra/prosinca 2013. godine). Očekujemo da će ove revizije biti završene u prvoj polovini 2014. godine. Rezultati revizija pružit će agencijama za bankarstvo vrijedne informacije o potencijalnim rizicima u bilansu stanja.

- Nadalje, s obzirom da održavanje povjerenja deponenata i dalje predstavlja težište stabilnog finansijskog sistema, povećali smo naše pokriće za osiguranje depozita sa 35.000 KM na 50.000 KM, što je stupilo na snagu 1. januara/siječnja 2014. godine. Analizirali smo kapacitete našeg fonda za osiguranje depozita i naša analiza potvrđuje da fond osiguranja može bez problema podnijeti takvo povećanje.
- U Federaciji smo riješili pravnu neizvjesnost koja je nastala u vezi sa pravovaljanosti odluka Komisije za vrijednosne papire uslijed velikih kašnjenja u imenovanju novih članova Komisije, i to putem usvajanjana parlamentu pravno obavezujućeg tumačenja kojim se potvrđuju odluke Komisije od početka 2009. godine. S ciljem osiguranja stabilnosti Komisije i drugih institucija u Federaciji u budućnosti, radit ćemo na sistemskom i sveobuhvatnom rješenju putem izmjena i dopuna Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji.
- Pripremili smo radne nacrta novih zakona o radu, kako u Federaciji tako i u RS kako bismo zakonodavstvo kojim se regulira tržište rada učinili povoljnijim za otvaranje novih radnih mesta. S ciljem izgradnje konsenzusa i poboljšanja nacrta novih zakona, nastavljamo bliske konsultacije sa udruženjima poslodavaca i sindikatima. Nastojat ćemo – u saradnji sa socijalnim partnerima – postići to da će novi zakoni: (i) zahtijevati da svi kolektivni ugovori budu vremenski ograničeni, (ii) dati vlasti veću ulogu u određivanju nivoa minimalnih plaća – uključujući one za mlade radnike, (iii) promovirati model diferenciranog utvrđivanja plaća na osnovu vještina i učinka, (iv) racionalizirati otpremnine, istovremeno jačajući socijalnu zaštitu nezaposlenih, (v) pojačati inspekcije rada i povećati kazne za prekršaje zakona o radu, i (vi) zaštiti prava radnika u skladu sa standardima Međunarodne organizacije rada i direktivama o radu Evropske komisije. Cilj nam je bio da se novi zakoni o radu usvoje na parlamentima do kraja decembra/prosinca 2013. godine (strukturalne odrednice), ali s obzirom da će trebati više vremena za razgovore sa socijalnim partnerima te za parlamentarnu raspravu, ovo će se prenijeti na početak 2014. godine. Ovo je takođe uzrokovalo kašnjenje u eliminisanju zaštite neto plata zaposlenih u javnom sektoru u Republici Srpskoj jer isto zavisi od usvajanja novog zakona o radu.

Dalje reforme

8. Fokus naših ekonomskih politika tokom preostalog trajanja programa, uključujući i period traženog produženja aranžmana, bit će na nadogradnji napretka postignutog do sada, i to putem daljeg smanjivanja fiskalnih i finansijskih rizika, te poticanja ekonomskog rasta i otvaranja novih radnih mesta. Politike će biti orientirane ka: (i) kontinuiranoj postepenoj i održivoj fiskalnoj konsolidaciji, sa sve većim naglaskom na poboljšanju izvršenja prihoda, racionalizaciji javnog sektora, i očuvanju koristi ostvarenih putem reformi naknada po osnovu prava, (ii) zaštiti stabilnosti finansijskog sektora putem jačanja našeg zakonodavnog i regulatornog okvira i jačanja našeg kapaciteta supervizije i planiranja za djelovanje u kriznim situacijama, kao i jačanja saradnje sa državnim supervizorima nadležnim za banke majke, te (iii) stimuliranju razvoja

zdravog privatnog sektora kakav može stvoriti prostor za nova radna mjesta, putem poboljšanja poslovnog okruženja. Ključne komponente naših politika istaknute su u nastavku.

Osiguranje fiskalne održivosti

9. Poboljšanje naplate poreza ostaje u samom vrhu prioriteta naših politika i u tom smislu ćemo i dalje slijediti mnogostruk pristup. Posebno ćemo:

- U potpunosti harmonizirati akcize na različite duhanske proizvode. Akcize na fino rezani duhan bit će povećane kako bi bile u potpunosti ekvivalentne akcizama na cigarete, efektivno od 1. marta/ožujka 2014. godine, (nova strukturalna odrednica) – odluku u ovom smislu je donio Upravni odbor UINO u decembru/prosincu 2013. godine -- i osigurat ćemo da poreski tretman različitih duhanskih proizvoda ostane u potpunosti ekvivalentan tokom daljeg postepenog povećavanja stopa akciza na cigarete u narednim godinama s ciljem postizanja konvergencije sa stopama u EU.
- Povećati stope akciza na goriva i usmjeriti dodatne prihode direktno u entitetska javna preduzeća za autoputeve. Ovo će doprinijeti u generiranju dodatnih i prijeko potrebnih sredstava za izgradnju autoputeva. Takođe, planiramo dalje povećati akcize na alkohol i duhan, usmjeriti dodatne prihode u sistem zdravstvene zaštite i, uz pomoć Svjetske banke, inicirati sveobuhvatnu reformu sistema zdravstvene zaštite u prvoj polovini 2014. godine. Ovo će nam takođe pomoći u stvaranju uslova za smanjenje poreskog opterećenja na rad kroz snižavanje stope doprinosa za zdravstvenu zaštitu u srednjem roku.
- Završiti modernizaciju strukture UINO u kontekstu provedbe Pravilnika o organizaciji radnih mesta UINO. Konkretnije, ojačat ćemo odjel za velike porezne obveznike i odjel koji radi na otkrivanju i sprečavanju PDV prevara.
- Uvesti pristup zasnovan na riziku u odabiru subjekata za kontrolu povrata PDV-a, što je jedan od ključnih elemenata naše strategije jačanja kontrole povrata PDV-a i poreznog kredita. Uspostaviti ćemo kriterije za odabir koji će veći naglasak stavljati na evidenciju o poreznoj disciplini obveznika u odnosu na UINO i druge porezne uprave. S obzirom na ove aktivnosti, tražili smo tehničku pomoć MMF-a radi podrške u operacionalizaciji ove strategije, a kako bismo osigurali potpunu provedbu novog pristupa do juna/lipnja 2014. godine.
- Uporediti rezultate naših napora sa vrijednostima indikativnih ciljeva koji se odnose na bruto naplatu prihoda od indirektnih poreza od strane UINO (Tabela 1).
- Otpočeti s razmjenom informacija o poreznim obveznicima između četiri porezne uprave (UINO, PUFBiH, PURS i PUBD) u januaru/siječnju 2014. godine. Radna grupa zadužena za provedbu Memoranduma o razumijevanju o razmjeni informacija o poreznim obveznicima, koji je usaglašen u 2013. godini, trenutno koordinira i finalizira neophodne pravne i tehničke korake koji je potrebno poduzeti s ciljem omogućavanja da PUFBiH,

PURS, PUBD i UINO imaju međusobno automatski i neometan pristup podacima o poreznim obveznicima.

- Usvojiti novi zakon o porezu na dobit u Federaciji. U toku je proces izrade nacrta zakona uz pomoć MMF-a, koji ima za cilj proširivanje poreske osnovice i pojašnjenje poreznog tretmana amortizacije i rezerviranja za kreditne gubitke banaka. Nacrt novog zakona bit će podnesen Parlamentu Federacije početkom 2014. godine, a očekuje se da će biti usvojen do kraja marta/ožujka 2014. godine. Zakon će stupiti na snagu 1. januara/siječnja 2015. godine. RS će također revidirati svoj zakon o porezu na dobit početkom 2014. godine u skladu sa preporukama MMF-a kako bi potpomogla dosljednost, te također s posebnim naglaskom na poreznom tretmanu rezerviranja za kreditne gubitke, kao i transfernih cijena.
- Usvojiti revidirani Pravilnik o Poreznoj upravi FBiH. Time će PUFBiH dobiti ovlasti za upravljanje vlastitom organizacijskom shemom—uključujući i uspostavljanje centra za velike porezne obveznike—i upravljanje ljudskim potencijalima. Uz pomoć MMF-a, PUFBiH nastavit će raditi na programu modernizacije, koji ima za cilj promoviranje dobrovoljnog poštivanja poreznih propisa i primjenu pristupa zasnovanog na riziku.

10. Na strani rashoda, cilj će nam biti racionalizacija i povećanje efikasnosti funkcioniranja vlade, s posebnim fokusom na zaposlenje u javnom sektoru i sistem davanja. Tako ćemo:

- I dalje držati pod kontrolom masu plaća uzdržavajući se od povećanja ukupnog broja zaposlenih u Institucijama BiH i administracijama centralnih vlada na entitetskom nivou.
- Nakon usvajanja novih zakona o radu, izraditi nacrte novih zakona o državnim službenicima i namještenicima u oba entiteta, kao i na nivou Institucija BiH, uz pomoć Svjetske banke. Novi zakoni, koje planiramo podnijeti parlamentima u roku od šest mjeseci od usvajanja novih zakona o radu, imat će za cilj pospješivanje reforme javne uprave.
- Uspostaviti centraliziranu bazu podataka svih korisnika socijalnih transfera u Federaciji. U tom smislu, podnijet ćemo parlamentu novi Zakon o jedinstvenom registru korisnika gotovinskih naknada na koje se ne plaćaju doprinosi početkom 2014. god., a očekujemo da će biti usvojen na parlamentu do kraja marta/ožujka 2014. godine (nova strukturalna odrednica). Baza podataka bit će stavljena u funkciju do kraja aprila/travnja 2014. godine.

11. Ponovno ćemo pokrenuti proces privatizacije u Federaciji kako bismo doprinijeli poboljšanju gospodarskog upravljanja i konkurenčije, te smanjili rizike u odnosu na javne finansije. Vlada Federacije će – uz pomoć Evropske banke za obnovu i razvoj i Svjetske banke – podnijeti u parlamentarnu proceduru detaljan plan djelovanja do kraja juna/lipnja 2014. godine, u kojem će precizirati preduzeća kandidate za privatizaciju, vremenski okvir, i prijelazne odrednice za narednih pet godina. U međuvremenu, počet ćemo sa prodajom našeg manjinskog udjela u nizu preduzeća. Primici od takvih prodaja bit će upotrijebljeni kako za poboljšanje finansijske pozicije Federalnog zavoda za PIO/MIO-- između ostalog putem popunjavanja njegovih zakonom propisanih finansijskih rezervi, te za podmirenje dijela neuplaćenih doprinosa

preduzeća u državnom vlasništvu prema Zavodu PIO/MIO—tako i za restrukturiranje drugih preduzeća u državnom vlasništvu kako bih ih pripremili za privatizaciju.

Zaštita stabilnosti finansijskog sektora

12. Naš finansijski sektor i dalje je stabilan uprkos još uvijek teškom ekonomskom okruženju. Međutim, ostajemo na oprezu budući da je rast kredita i dalje slab, a kvalitet kreditnih portfelja banaka se i dalje pogoršava. Vjerujemo da Stalni komitet za finansijsku stabilnost (SKFS) predstavlja odgovarajuću platformu za koordiniranje naših npora u superviziji, te za razmjenu informacija. To pruža članicama SKFS-a uvid u sveobuhvatniju procjenu rizika u finansijskom sektoru, što će im omogućiti da brzo reaguju u slučaju bilo kakvih teškoča u finansijskom sektoru. Na osnovu planova za djelovanje u kriznim situacijam članica SKFS-a, i uz pomoć MMF-a, revidirat ćemopravila i procedure SKFS-a i, ako bude potrebno, izmijeniti Memorandum o razumijevanju koji regulira rad SKFS-a do kraja marta/ožujka 2014. godine kako bi osigurali da SKFS može efikasno ispunjavati svoju ulogu koordinatoru za planiranje djelovanja u kriznim situacijama i rješavanje kriznih situacija. U ovom kontekstu, SKFS će također provoditi redovne vježbe simulacija kriznih situacija, uz podršku MMF-a i Svjetske banke, s ciljem uvježbavanja koraka i komunikacije neophodne u suočavanju sa događajima sistema prirode.

13. U svjetlu supervizorskih i regulatornih promjena koje se dešavaju u eurozoni i u susjednim zemljama, od ključnog je značaja da BiH održi blisku saradnju sa stranim supervizorima. Iako naše agencije za bankarstvo trenutno uživaju u prednostima izvanrednog dijaloga sa odgovarajućim organima u državama regiona, agencije za bankarstvo planiraju dalje formalizirati ovu razmjenu intenziviranjem napora na potpisivanju memoranduma o razumijevanju sa relevantnim stranim supervizorima nadležnim za nadzor banki majki čije su banke kćerke trenutno aktivne u BiH. Cilj nam je da ovi memorandumi budu potpisani do kraja marta/ožujka 2014. godine.

14. Jedan od ključnih elemenata u našim naporima na jačanju zakonskih i regulatornih okvira našeg bankarskog sektora jeste izrada novih zakona o bankama u oba entiteta s ciljem njihovog potpunog usklađivanja sa zakonodavstvom EU i zahtjevima Bazela II, te proširivanja inventara instrumenata za rješavanje problematičnih banaka, i pojašnjenja procedura za navedeno. Kako bismo osigurali usklađenost između entiteta, entitetska ministarstava finansija, agencije za bankarstvo, Centralna banka i Agencija za osiguranje depozita će raditi uz pomoć MMF-a i EU, na koordiniranju izrade novih zakona o bankama. Očekujemo da ćemo podnijeti nacrte zakona parlamentima do juna/lipnja 2014. godine (strukturalna odrednica). U međuvremenu, s ciljem bolje zaštite prava potrošača, u Federaciji očekujemo da će novi Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga biti usvojen na parlamentu do kraja marta/ožujka 2014. godine.

15. Budući da se stopa nekvalitetnih kredita i dalje povećava, postoji hitna potreba za jačanjem našeg okvira za praćenje i razrješavanje istih. Paralelno s našim radom na novim zakonima o bankama, i uz pomoć MMF-a, također ćemo izraditi nove zakone kojim se reguliraju društva za upravljanje aktivom (strukturalne odrednice za kraj juna/lipnja 2014.), tj. ključna komponenta u okviru razrješavanja nekvalitetnih kredita, te po potrebi pojašnjava porezni tretman prodaje kredita. Pored toga, u prvoj polovini 2014. godine uspostaviti ćemo dobrovoljni sistem vansudskog restrukturiranja kako bismo pomogli preduzećima koja imaju dobre izglede

za nastavak poslovanja da se vrate na održivi nivo servisiranja duga. U tom kontekstu tražit ćemo pomoć od Svjetske banke kako bismo proveli procjenu nekvalitetnih kredita banaka s ciljem predviđanja koji bi se krediti mogli vratiti u status održive otplate putem mjera restrukturiranja.

16. Da bismo pomogli u očuvanju integriteta i stabilnosti naših finansijskih tržišta, podnijeli smo Parlamentu BiH nacrt novog Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, s ciljem usklađivanja našeg pravnog okvira sa preporukama Radne grupe za finansijske mjere protiv pranja novca (FATF). Očekujemo da će Parlament BiH usvojiti ovaj zakon do kraja marta/ozujka 2014. godine. Potom planiramo izvršiti pregled i prema potrebi izmjeniti s njim povezane zakone, uključujući i Krivični zakon BiH, da bismo osigurali punu usklađenost sa novim Zakonom.

Podrška zdravom privatnom sektoru

17. Otvaranje radnih mjeseta i inkluzivni rast i i dalje su ključni ciljevi naših politika. Pored revidiranja naših zakona o radu kako bismo ih učinili povoljnijim za otvaranje novih radnih mjeseta (vidjeti stav 7), također poboljšavamo poslovno okruženje s ciljem olakšavanja pokretanja i poslovanja preduzeća i privlačenja većeg udjela stranih ulaganja. U RS, pripreme za uspostavljanje jednošalterskog procesa registracije poslovnih subjekata su okončane, a novi sistem je u potpunosti stavljen u funkciju. Potom će proces registracije poslovnih subjekata biti dalje racionaliziran uvođenjem e-registracije preko interneta do kraja juna/lipnja 2014. godine. U pravcu ostvarenja istih ciljeva, u Federaciji su novi Zakon o privrednim društvima, Zakon o inspekcijama i izmjene i dopune Zakona o registraciji poslovnih subjekata, koji su izrađeni uz pomoć Svjetske banke, kao i izmjene i dopune Zakona o prekršajima, podneseni u parlamentarnu proceduru i očekujemo da će biti usvojeni početkom 2014. godine.

Modaliteti programa

18. Vjerujemo da naš ekonomski program i dalje ide u pravom smjeru i da su naše politike koje su iznesene u našem Pismu namjere od 11. septembra/rujna 2012. godine i dopunjene politikama iznesenim u dopunskim Pismima namjere od 6. decembra/prosinca 2012. godine, 23. aprila/travnja 2013. godine, 12. juna/lipnja 2013. godine, 9. oktobra/listopada 2013. godine, kao i u ovom Dopunskom pismu namjere, i dalje adekvatne za postizanje ciljeva našeg programa. Spremni smo, međutim, poduzeti sve dodatne mјere koje mogu biti potrebne za postizanje ciljeva našeg ekonomskog programa. Konsultirat ćemo se sa MMF-om oko usvajanja dodatnih mјera i politika, kao i prije bilo kakve izmjene politika koje su sadržane u našem ekonomskom programu, u skladu sa politikom MMF-a u pogledu takvih konsultacija. I dalje ćemo osoblju MMF-a dostavljati informacije neophodne za ocjenu napretka u provedbi našeg programa i održavat ćemo intenzivan dijalog o politikama sa osobljem MMF-a. Pružit ćemo sve neophodne informacije kako bismo omogućili ažuriranu procjenu jamstvenih mјera.

19. Kako je razmatranje ovog petog pregleda bilo odgođeno, tražimo od Izvršnog odbora odustajanje od primjene kriterija izvršenja postavljenih za kraj decembra/prosinca 2013. u pogledu bilansa budžeta Institucija BiH, i centralnih vlada Federacije i RS, i u pogledu akumuliranja unutrašnjih neizmirenih obaveza Institucija BiH, centralnih vlada Federacije i RS, za koje podaci još uvijek nisu raspoloživi i za koje ne postoji dokaz da nisu ispunjeni. Tražimo od Izvršnog odbora MMF-a da zaključi peti pregled provedbe SBA i odobri šesto povlačenje u sklopu aranžmana u iznosu od 42,275 miliona SDR. Povrh toga, kako bi SBA nastavio pružati uporište našim ekonomskim politikama tokom perioda političke tranzicije, s ciljem podrške još

uvijek krhkcom ekonomskom oporavku, te s ciljem pružanja pomoći u podmirivanju potreba za dodatnim finansiranjem pri kraju 2014. godine, tražimo od Izvršnog odbora MMF-a da pruduži trajanje postojećeg SBA do 30. juna/lipnja 2015. godine, i da poveća ukupni pristup sredstvima za 80 posto kvote (135,28 miliona SDR), od kojih će 70 posto kvote biti isplaćeno u drugoj polovini 2014. god. Program će se i dalje pratiti putem kvartalnih (i kontinuiranih) kvantitativnih kriterija izvršenja, indikativnih ciljeva, strukturalnih odrednica i kvartalnih pregleda. Predlažemo kvartalne kriterije izvršenja i indikativne ciljeve za 2014. godinu, kao i strukturalne odrednice za naredni period u priloženim Tabelama 1 i 2.

20. Saglasni smo da MMF objavi ovo dopunsko Pismo namjere sa njegovim prilozima, kao i Izvještaj osoblja koji je u vezi s njim, na web stranici MMF-a nakon što Izvršni odbor MMF-a razmotri naš zahtjev.

Vjekoslav Bevanda
Predsjedavajući
Vijeća ministara
Bosne i Hercegovine

Nermin Nikšić
Premijer
Federacije Bosne
i Hercegovine

Željka Cvijanović
Premijer
Republike Srpske

Nikola Špirić
Ministar finansija
i trezora
Bosne i Hercegovine

Ante Krajina
Ministar finansija
Federacije Bosne
i Hercegovine

Zoran Tegeltija
Ministar finansija
Republike Srpske

Kemal Kozarić
Guverner
Centralne banke Bosne i Hercegovine

Tabela 1. Bosna i Hercegovina: Kvantitativni kriteriji izvršenja i indikativni ciljevi prema SBA 2012–14, za period 2012–13.

(Kumulativni tok od kraja prethodne godine; u milionima KM)

	2013						2014				
	kraj juna		kraj septembra		kraj decembra		kraj marta		kraj juna	kraj septembra	kraj decembra
	stvarni podaci	EBS/12/161	stvarni podaci	EBS/13/131	korigovano	stvarni podaci					
Kriterij izvršenja											
Donja granica za iznos neto kredita za 1/											
Institucije BiH	51.9	-20.0	70.8	-5.0	-5.0	...	3.1	34.9	34.1	-10.1	
Federaciju - centralna vlada	154.7	120.0	184.7	174.0	116.0	...	42.2	183.7	234.9	246.9	
RS - centralna vlada	83.3	30.0	104.1	105.0	63.0	...	31.2	126.0	162.2	122.6	
Gornja granica za ugovanje i garantovanje novog nekoncesionog kratkoročnog vanjskog duga od strane											
Institucija BiH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Federacije - generalna vlada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
RS - generalna vlada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
CBBiH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Gornja granica za akumulirani iznos unutrašnjih neizmirenih obaveza za											
Institucije BiH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Federaciju - centralna vlada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
RS - centralna vlada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Gornja granica za akumulirani iznos neizmirenih obaveza po osnovu vanjskih plaćanja za 2/											
Institucije BiH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Federacija - generalna vlada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
RS - generalna vlada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
CBBiH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Indikativni ciljevi											
Donja granica za neto zaduživanje generalne vlade BiH 1/	60.4	-97.1	236.2	-17.1	-117.1	-7.6	-7.6	241.9	167.6	175.2	
Gornja granica za promjene ukupnog iznosa "ostalih obaveza"											
Federacija - generalna vlada	-94.7	100.0	-108.9	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
RS - generalna vlada	-32.2	160.0	-82.6	160.0	160.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	
Donja granica za bruto iznos prikupljenih prihoda UINO				6,056.0	6,056.0	1,395.0	1,395.0	2,957.0	4,649.0	6,297.0	

1/ Isključujući projekte finansirane iz inostranstva kako je definisano u TMoR.

2/ Kontinuirano

Tabela 2. Bosna i Hercegovina: Strukturalni uvjeti

Mjere	Datum provjere	Status
Prethodne mjere		
1 BiH Parlament da usvoji budžet za 2014. godinu Institucija BiH, uključujući dogovorene mjere.		Ispunjeno
2 Federalni Parlament da usvoji budžet za 2014. godinu centralne Vlade Federacije, uključujući dogovorene mjere.		Ispunjeno
3 Narodna skupština RS da usvoji budžet za 2014. godinu centralne Vlade RS, uključujući dogovorene mjere.		Ispunjeno
Postojeće strukturalne odrednice		
1 Kontinuirano pridržavanje pravila valutnog dbora u skladu sa zakonom.	Kontinuirano	Ispunjeno
2 Uzdržati se od uvođenja novih prava na penzionisanje pod povoljnijim ili posebnim uslovima.	Kontinuirano	Ispunjeno
3 Objaviti na web stranici Institucija BiH kvartalne konsolidirane finansijske izvještaje generalne vlade u roku 6 sedmica.	Kvartalno	Ispunjeno sa kašnjenjem
4 Provesti reviziju prava korisnika ratnih naknada; objaviti rezultate revizije (kvartalno u roku 4 sedmice nakon kraja svakog kvartala) (entiteti)	Kvartalno	Ispunjeno sa kašnjenjem
5 Usvojiti novi Zakon o budžetima u Federaciji koji će poboljšati izvještavanje podataka i ojačati kontrolu nad nižim nivoima vlasti, vanbudžetskim fondovima i javnim preduzećima.	Kraj novembra 2013.	Ispunjeno sa kašnjenjem
6 Izmijeniti zakon u RS da bi se eliminirala zaštita neto plate uposlenih u javnom sektoru.	Kraj decembra 2013.	Nije ispunjeno
7 Usvojiti u FBiH Parlamentu novi zakon o radu s ciljem olakšavanja procesa kreiranja novih radnih mesta.	Kraj decembra 2013.	Nije ispunjeno
8 Usvojiti u Narodnoj skupštini RS novi zakon o rdu s ciljem olakšavanja procesa kreiranja novih radnih mesta.	Kraj decembra 2013.	Nije ispunjeno
9 Pripremiti planove za nepredviđene okolnosti i upravljanje krizom u skladu sa stavom 10 Dopunskog pisma namjere od 12. juna 2013.	Kraj decembra 2013.	Ispunjeno
10 Objaviti spisak 100 najvećih dužnika prema UIO.	Kraj decembra 2013.	Ispunjeno sa kašnjenjem
11 Angažovati respektabilne vanjske revizore da obave detaljnu reviziju kvalitete aktive banaka koje su pod pojačanim nadzorom agencija za bankarstvo u 2013.	Kraj decembra 2013.	Nije ispunjeno (1 od 6 banaka je ispunila)
12 Dostaviti FBiH Parlamentu zakonski akt koji reguliše uspostavljanje društava za upravljanje aktivom i njihov nadzor koji će biti u skladu sa preporukama MMF-a.	Kraj juna 2014.	
13 Dostaviti Narodnoj skupštini RS zakonski akt koji reguliše uspostavljanje društava za upravljanje aktivom i njihov nadzor koji će biti u skladu sa preporukama MMF-a.	Kraj juna 2014.	
14 Dostaviti Parlamentu FBiH nacrt novog zakona o bankama i drugim kreditnim institucijama u skladu sa preporukama oosblja MMF-a.	Kraj juna 2014.	
15 Dostaviti Narodnoj skupštini RS nacrt novog zakona o bankama i drugim kreditnim institucijama u skladu sa preporukama oosblja MMF-a.	Kraj juna 2014.	
Prijedlog novih strukturalnih odrednica		
1 Povećati akcizu na fino rezani duhan na način da bude u potpunosti jednaka visini akciza na cigarete.	1. mart 2014.	
2 Parlament BiH da usvoji novi zakon o javnim nabavkama u skladu sa standardima EU.	Kraj januara 2014.	
3 Parlament FBiH da usvoji novi zakon o jedinstvenom registru korisnika gotovinskih naknada na koje se ne plaćaju doprinosi.	Kraj marta 2014.	
4 Dostaviti Parlamentu FBiH zakone relevantne za provođenje Federalne strategije za reformu penzionog sistema.	Kraj decembra 2014.	

Tehnički memorandum o razumijevanju u pogledu definicija i izvještavanja u okviru stand-by aranžmana za period 2012.-2014. godina

6. januar/siječanj 2014. godine

1. U ovom Tehničkom memorandumu o razumijevanju (TMU) navodi se dogovor organa vlasti Bosne i Hercegovine i misije MMF-a u pogledu definicija kvantitativnih kriterija izvršenja i indikativnih ciljeva za Stand-by aranžman (SBA) (Tabela 1), kao i uslovi za dostavljanje podataka u svrhu praćenja programa.

I. KRITERIJI IZVRŠENJA I INDIKATIVNI CILJ

2. U sljedećim definicijama, datumi testiranja na kraju kvartala odnose se na posljednji radni dan svakog kvartala.
3. Definicije svih fiskalnih varijabli u ovom TMU baziraju se, osim ukoliko nije drugačije navedeno, na MMF-ovom *Priručniku o statistici vladinih finansija 2001.*

A. Donja granica za neto pozajmljivanje (i) Institucija Bosne i Hercegovine, (ii) Centralne vlade Federacije Bosne i Hercegovine, i (iii) Centralne vlade Republike Srpske (kriteriji izvršenja)

Definicije

4. Institucije Bosne i Hercegovine su definisane tako da obuhvataju sve potrošačke jedinice na njenom budžetu. Centralna vlada Federacije Bosne i Hercegovine definisana je tako da obuhvata sve potrošačke jedinice na njenom budžetu, bilo da su te jedinice u trezorskom sistemu ili ne. Centralna vlada Republike Srpske obuhvata sve potrošačke jedinice na njenom budžetu, bilo da su te jedinice (u potpunosti ili djelimično) u trezorskom sistemu, i operacije finansirane sa računa posebnih namjena (escrow).
5. Neto pozajmljivanje se definira kao prihodi minus rashodi.

Primjena kriterija izvršenja

6. Ciljevi programa prate se ponaosob i na kvartalnoj osnovi kroz odgovarajuće akrualne bilanse i mjere kao kumulativna promjena u odnosu na nivo evidentiran na dan 31. decembra/prosinca prethodne godine.
7. U svrhe praćenja programa, pridržavanje donje granice neto pozajmljivanja nalaže da se svaka od tri gore definisana granice posmatraju posebno.

Korektori kriterija izvršenja

8. Definicija neto pozajmljivanja ne obuhvata potrošnju na investicijske projekte koje finansiraju strani zvanični kreditori, bilo putem kredita ili grantova.
9. Donja granica neto pozajmljivanja koriguje se na niže (više) za puni iznos svakog manjka (viška) u programiranim isplataima dividende od Elektroprenosa (Transco).

Uslovi izvještavanja

10. Podatke o mjesecnom izvršenju, uključujući prihode, rashode i finansiranje, dostavljaju ministarstva finansija oba entiteta najkasnije u roku od pet sedmica po isteku svakog mjeseca (šest sedmica za podatke za kraj godine). Ministarstvo finansija institucija BiH dostavlja mjesecne podatke o prihodima i rashodima najkasnije u roku od pet sedmica po isteku svakog mjeseca (šest sedmica za podatke za kraj godine) i kvartalne podatke o finansiranju u roku od šest sedmica po isteku svakog kvartala.

B. Donja granica neto pozajmljivanje generalne vlade Bosne i Hercegovine (indikativni cilj)

Definicije

11. **Generalna vlada Bosne i Hercegovine** je definisana tako da obuhvata Institucije Bosne i Hercegovine i generalne vlade entiteta Federacije Bosne i Hercegovine (Federacija), entiteta Republike Srpske (RS) i Distrikta Brčko. *Generalna vlada Federacije* obuhvata centralnu vladu, kantonalne vlade, općinske vlade, federalne i kantonalne vanbudžetske fondove i fondove za puteve i auto-puteve. *Generalna vlada RS* obuhvata centralnu vladu, opštinske vlade, vanbudžetske fondove i fondove za puteve i auto-puteve. *Distrikt Brčko* obuhvata centralnu vladu sa svim potrošačkim jedinicama na njegovom budžetu i vanbudžetske fondove. Vanbudžetski fondovi obuhvataju, ali ne i jedino, fondove penzijskog osiguranja, fondove zdravstvenog osiguranja, fondove za zapošljavanje i fondove dječje zaštite. Svaki novi budžetski ili vanbudžetski fond koji se osnuje u toku perioda trajanja programa također spada pod definiciju generalne vlade. Organi vlasti BiH će obavijestiti osoblje MMF-a o svakom novom fondu koji bude osnovan. Svaki fond koji koristi javna sredstva, a koji nije obuhvaćen navedenim definicijama, automatski će se pripisati jednoj od entitetskih generalnih vlada ili Institutcijama Bosne i Hercegovine. Organi vlasti BiH odmah će obavijestiti osoblje MMF-a o postojanju svakog takvog fonda.

12. Neto pozajmljivanje generalne vlade Bosne i Hercegovine definiše se kao prihod minus rashod. Donja granica neto pozajmljivanje generalne vlade Bosne i Hercegovine će se definisati, za svaki datum testiranja, kao kumulativna promjena sa nivoa od 31. decembra/prosinca prethodne godine.

Korektivni faktor indikativnog cilja

13. Definicija neto pozajmljivanja ne obuhvata potrošnju na investicijske projekte koje finansiraju inostrani zvanični kreditori putem kredita ili grantova.

14. Cilj se koriguje na niže (više) za puni iznos svakog manjka (viška) u programiranim isplatama dividende od Elektroprenosa (Transco).

Uslovi izvještavanja

15. Podatke o kvartalnom izvršenju generalne vlade, uključujući prihode, rashode i finansiranje dostavljaju ministarstva finansija dva entiteta i Distrikta Brčko najkasnije u roku od šest sedmica po isteku svakog kvartala.

C. Gornja granica za ugovaranje i izdavanje garancija za novo nekoncesiono kratkoročno zaduzivanje Institucija Bosne i Hercegovine, vlada Federacije i Republike Srpske i CBBH u inostranstvu (kriterij izvršenja)

Definicije

16. **Definicija duga.** Izraz "dug" definiše se kao sve tekuće obaveze prema nerezidentima, koje su stvorene na osnovu ugovornog odnosa putem davanja vrijednosti u obliku aktive (uključujući valutu) ili usluga, i koje nalažu da institucije Bosne i Hercegovine, generalne vlade Federacije i Republike Srpske ili CBBH izvrše jednu ili više budućih i blagovremenih plaćanja u obliku aktive (uključujući valutu) kako bi otplatile obaveze po osnovu glavnice i/ili kamate koje proizlaze iz ugovora¹ (br. 9 Smjernica za kriterije izvršenja u pogledu inostranog duga, Odluka br. 6230-(79/140), 3. avgust/kolovoz 1979., dopunjena Odlukom br. 11096-(95/100), 25. oktobar/listopad 1995., 12274-(00/85), 24. avgust/kolovoz, 2000., i 14416-(09/91), 31. avgust/kolovoz 2009., na snazi od 1. decembra/prosinca 2009.). U stvari, svi instrumenti koji dijele karakteristike duga kako je gore opisan (uključujući pozajmice, kredite i zajmove od strane dobavljača) obuhvaćeni su definicijom.

17. **Novi nekoncesioni inostrani dug** obuhvata sav vanjski dug (kako je gore definisan) ugovoren ili garantiran od strane Institucija Bosne i Hercegovine, generalnih vlada Federacije i Republike Srpske ili CBBH u periodu trajanja programa koji nije uzet pod koncesionim uslovima.

18. **Koncesioni krediti** su krediti sa elementom bespovratnih sredstava od najmanje 35 procenata vrijednosti kredita po diskontnim stopama u datoj valuti na osnovu komercijalnih

---

¹ Vidi Limiti duga u programima uz podršku Fonda – Prijedlog novih smjernica [[Debt Limits in Fund-Supported Programs – Proposed New Guidelines](#)] 6230-(79/140)

kamatnih stopa OECD-a (CIRRS). Kod kratkoročnih kredita, primjenjuju se prosječni CIRR iz prethodnog šestomjesečnog perioda (plus marža od 0,75 procenata).

19. **Kratkoročan inostrani dug** je inostrani dug, ugovoren ili garantiran, sa prvobitnim dospijećem do godinu dana i godinu dana.

Primjena kriterija izvršenja

20. Nulti limit na ugovaranje ili garantovanje novog nekoncesionog kratkoročnog inostranog duga primjenjuje se na obaveze Institucija Bosne i Hercegovine, generalne vlade Federacije i Republike Srpske i CBBH. Ovaj kriterij mjeri se kvartalno na osnovu podataka na kraju kvartala.

Uslovi izvještavanja

21. Podatke o novim ugovorenim ili garantiranim nekoncesionim kratkoročnim inostranim dugovima dostavljaju kvartalno ministarstva finansija Institucija BiH i dva entiteta kao i CBBH, najkasnije u roku od šest sedmica po isteku svakog kvartala.

D. Gornja granica za akumuliranje neizmirenih obaveza po osnovu vanjskih plaćanja od strane Institucija Bosne i Hercegovine, generalnih vlada Federacije i Republike Srpske i CBBH (kriterij izvršenja)

Definicije

22. **Neizmirene obaveze po osnovu servisiranja inostranog duga** definišu se kao neizmireno servisiranje duga nastalo iz obaveza po osnovu duga (kako je gore navedeno) koji su direktno ili indirektno uzele ili garantirale Institucije Bosne i Hercegovine, generalne vlade Federacije i Republike Srpske i CBBH, osim duga koji je predmet reprograma ili restrukturiranja.

Primjena kriterija izvršenja

23. Nulti limit na akumuliranje neizmirenih obaveza po osnovu inostranih plaćanja primjenjuje se na promjenu stanja dospjelih plaćanja kod srednjoročnog i dugoročnog duga ugovorenog ili garantiranog od strane Institucija Bosne i Hercegovine, generalnih vlada Federacije i Republike Srpske ili CBBH. Ovaj kriterij se primjenjuje na kontinuiranoj osnovi.

24. Limit na promjenu neizmirenih obaveza po osnovu inostranih plaćanja takođe se primjenjuje na promjenu stanja neizmirenih plaćanja kod kratkoročnog duga u konvertibilnim valutama uz prvobitno dospjeće do godinu dana i godinu dana.

25. Akumuliranje novih neizmirenih obaveza po osnovu vanjskih plaćanja je zabranjeno na osnovu programa.

Uslovi izvještavanja

26. Ministarstva finansija Institucija BiH i dva entiteta kao i CBBH će odmah obavijestiti osoblje Fonda o bilo kakvom akumuliranju novih neizmirenih obaveza po osnovu vanjskih plaćanja.

E. Gornja granica na akumuliranje dospjelih neizmirenih unutrašnjih obaveza od strane Institucija Bosne i Hercegovine, centralnih vlada Federacije i Republike Srpske (kriterij izvršenja)

Definicija

27. Kriterij izvršenja koji se odnosi na stanje dospjelih neizmirenih unutrašnjih obaveza predviđa nulti limit na povećanje stanja unutrašnjih dospjelih neizmirenih obaveza u usporedbi sa stanjem na dan 31. decembra/prosinca prethodne godine. Stanje unutrašnjih dospjelih neizmirenih obaveza definiše se kao zbir obaveza plaćanja (računi obaveza) sa prekoračenim rokom koji je utvrđen ugovornim ili zakonskim otplatnim periodom za svaku stavku rashoda i koje nisu sporne. Mogu nastati pod bilo kojom stavkom rashoda, uključujući transfere pojedincima, servisiranje duga, plate, penzije, plaćanje energije i roba i usluga. Obaveze čiji je rok plaćanja prekoračen u pogledu međuvladinih transfera (tj. transfera između centralnih vlada entiteta i jedinica lokalne vlasti i vanbudžetskih fondova) nisu uključene u stanje neizmirenih obaveza.

Primjena kriterija izvršenja

28. Nulti limit na akumuliranje dospjelih neizmirenih unutrašnjih obaveza primjenjuje se na obaveze Institucija Bosne i Hercegovine, centralnih vlada Federacije i Republike Srpske. Ovaj kriterij mjeri se kvartalno na osnovu podataka na kraju kvartala. Na taj način, ako na kraju bilo kog kvartala bilo koja od tri vlade pređe nulti nivo na promjenu stanja njenih obaveza u usporedbi sa stanjem obaveza te iste vlade na dan 31. decembra/prosinca prethodne godine, ovaj kriterij izvršenja neće biti ispunjen.

29. **Uslovi izvještavanja:** Podaci o dospjelim neizmirenim unutrašnjim obavezama dostavljaju, na kvartalnoj osnovi, ministarstva finansija Institucija BiH i dva entiteta u roku od pet sedmica po isteku svakog kvartala.

F. Gornja granica za promjene ukupnog iznosa „ostalih obaveza“ za generalnu Vladu Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske (indikativni cilj)

Definicija

30. Akumuliranje ostalih obaveza je definisano kao zbir promjene u iznosu razlike između obračunatog i plaćenog (float) i promjene u neizmirenim obavezama. Ovo može nastati na svim

stavkama rashoda, uključujući transfere pojedincima, servis duga, plate, penzije, plaćanja komunalnih usluga, te izdacima za materijal i usluge.

Primjena indikativnog cilja

31. Navedene gornje granice za promjene ukupnog iznosa ostalih obaveza primjenjuje se na obaveze generalne Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, kako je gore definisano. Ovaj cilj se mjeri kvartalno na osnovu podataka na kraju kvartala. Na taj način, ako na kraju bilo kog kvartala bilo koja od dvije vlade pređe gornju granicu za promjene ukupnog iznosa ostalih obaveza u usporedbi sa stanjem obaveza te iste vlade na dan 31. decembra/prosinca prethodne godine, ovaj indikativni cilj neće biti ispunjen.

32. **Uslovi izvještavanja:** Podaci o „ostalim obavezama“ za generalnu vladu će biti sadržani u podacima generalne vlade o izvršenju, uključujući prihode, rashode i finansiranje koje dostavljaju, na kvartalnoj osnovi, ministarstva finansija dva entiteta u roku od šest sedmica po isteku svakog kvartala.

G. Donja granica za naplatu bruto prihoda od strane Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine (UINO) (Indikativni cilj)

Definicija

33. Bruto prihodi Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje se definišu kao zbir prihoda naplaćenih od (i) poreza na dodatu vrijednosti; (ii) carina, carinske evidencije i pristojbi; (iii) akciza na uvezenu robu; (iv) akciza na domaće proizvode; (v) putarine iz cijene naftnih derivata; (iv) ostalih prihoda i taksi; (vii) poreza na promet; i (viii) neusklađenih prihoda. Naplata bruto prihoda će se definisati za svaki datum provjere i to kao kumulativni zbir bruto prihoda naplaćenih od početka tekuće godine.

Primjena kriterija izvršenja

34. Donja granica za naplatu bruto prihoda od strane Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje se mjeri kvartalno na osnovu kumulativnih podataka na kraju kvartala. Na taj način, ako na kraju bilo kog kvartala kumulativni iznos naplaćenih bruto prihoda od početka tekuće godine padne ispod odgovarajuće donje granice, ovaj indikativni cilj neće biti ispunjen.

35. **Uslovi izvještavanja:** Podatke o bruto i neto prihodima će dostavljati Uprava za indirektno/neizravno oporezivanje, na mjesечноj osnovi, u roku od dvije sedmice po isteku svakog mjeseca.

II. OSTALE OBAVEZE DOSTAVLJANJA PODATAKA

36. Organi vlasti Bosne i Hercegovine dostavljaju Fondu sljedeće podatke u vremenskim rokovima koji su dole navedeni (Tabela 3). Pored toga, vlasti će dostavljati, najkasnije u četvrtoj

sedmici svakog kvartala, pregled ključnih odluka iz domena makroekonomске politike koje su donesene u prethodnom kvartalu; pregled regulatornih promjena u domenu bankarstva i finansijskog sektora, dostavlja sve izmjene u budžetima entiteta i Institucija BiH u roku od jedne sedmice po usvajanju od strane vlade.

37. Sve revizije ranijih podataka koji su dostavljeni Fondu dostavljaju se Fondu odmah, zajedno sa potrebnih obrazloženjem. Svi podaci se dostavljaju u elektronskom obliku.

38. Sve veličine koje su predmet kriterija izvršenja ili indikativnih ciljeva dostavljaju se izražene u milionima konvertibilnih maraka.

39. Organi vlasti Bosne i Hercegovine blagovremeno dostavljaju Fondu sve dodatne informacije na zahtjev Fonda, a u vezi sa praćenjem izvršenja na osnovu programa.

Tabela 1. Bosna i Hercegovina: Obaveze po osnovu izvještavanja o podacima u okviru SBA za 2012. godinu

	Podaci	Učestalost	Frekventnost izvještavanja	Rokovi za dostavljanje podataka
I. Dnevno izvještavanje o podacima		Dnevno	Sedmično	Najkasnije 14 radnih dana po isteku svake sedmice, osim ako nije drugacije naznačeno.
Bruto devizne rezerve Kupovina i prodaja deviza CBBH				
II. Mjesečno izvještavanje o podacima		Mjesečno	Mjesečno	Najkasnije 4 sedmice po isteku svakog mjeseca, osim ako nije drugacije naznačeno.
Finansijski sektor				
Bilans stanja CBBH Pregled komercijalnih banaka i monetarni pregled Ponderirane prosječne kamatne stope po bankama i po vrsti kredita Krediti od strane bankarskog sektora generalnoj vladi (po nivou vlasti) Depoziti vlade u bankarskom sektoru				
Vladine finansije				
Podaci o prihodima, rashodima i finansiranju za centralne vlade Entiteta				Najkasnije 5 sedmice po isteku svakog mjeseca 1/
Podaci o prihodima i rashodima za Institucije BiH				Najkasnije 5 sedmice po isteku svakog mjeseca 1/
Prihodi UIO Izvještaj o prilivima na eskrow račune i odlivima sa njih (FBiH, RS) Transferi entitetskim razvojnim bankama iz centralnih vlada Entiteta				
Servisiranje duga				
Novi vanjski krediti koje su vlade ugovorile ili garantirale				
III. Kvartalno izvještavanje o podacima		Kvartalno	Kvartalno	Najkasnije 5 sedmice po isteku svakog kvartala, osim ako nije
Finansijski sektor				
Bankarska supervizija: pokazatelji finansijske stabilnosti				Najkasnije 6 sedmice po isteku svakog kvartala 2/
Bankarska supervizija: bilans stanja komercijalnih banaka (po bankama), bilans uspjeha komercijalnih banaka i prudencijalni podaci o kvalitetu kredita, likvidnosti i izloženosti.				Najkasnije 8 sedmice po isteku svakog kvartala
Neto izloženost stranih bankarskih grupacija u BiH koje ucestvuju u Europskoj inicijativi za koordinaciju banaka za BiH.				Najkasnije 8 sedmice po isteku svakog kvartala
Vladine finansije				
Podaci o finansiranju za Institucije BiH				Najkasnije 6 sedmice po isteku svakog kvartala
Podaci o prihodima, rashodima i finansiranju za opštine (u oba entiteta), i kantone (u Federaciji) te Distrikut Brčko.				Najkasnije 6 sedmice po isteku svakog kvartala
Podaci o prihodima, rashodima i finansiranju za JP Ceste FBiH, JP Autoceste FBiH, JP Putevi RS i JP Autoputevi RS.				Najkasnije 6 sedmice po isteku svakog kvartala
Podaci o prihodima, rashodima i finansiranju za vanbudžetske fondove u FBiH, RS i Distrikutu Brčko				Najkasnije 6 sedmice po isteku svakog kvartala
Podaci o prihodima, rashodima i finansiranju konsolidovano za BiH, konsolidovano za FBiH, konsolidovano za RS.				Najkasnije 6 sedmice po isteku svakog kvartala
Ukupni iznos dospijelih, neizmirenih obaveza na kraju perioda, te razlika stanja gotovinska/obračunska osnova za vrijeme referentnog perioda, po kreditoru i vrsti rashoda (plate, socijalna davanja, penzije, materijalni				Najkasnije 6 sedmice po isteku svakog kvartala
Servisiranje duga				
Projekcije servisiranja vanjskog duga za tekuću godinu; ukupno, po kreditoru, po nivou vlasti, i u originalnoj valuti				
Pregled novih vladinih garancija za domaće kredite koje su ugovorila javna i privatna preduzeća.				
Pregled novih vladinih kratkoročnih stranih kredita i stepen koncesionalnosti (element granta); ukupno, po kreditoru, po namjeni (projekt/podrška budžetu), originalnoj valuti i otplatnom periodu				
Servisiranje vanjskog duga (kamata, otpłata glavnice), po nivou vlasti				
Pregled povlačenja stranih kredita i grantova, po kreditoru, po nivou vlasti, po namjeni (projekt/podrška budžetu) i originalnoj valuti				
Ukupni iznos vanjskog duga za javni sektor; privatni nebanskarski sektor i bankarski sektor.				
Ukupni iznos neotplaćenog unutrašnjeg duga (po nivou vlasti, vrsti obaveze te nosicu duga (bankarski i nebanskarski sektor)); projektovane otplate kamate i amortizacije po osnovu unutrašnjeg duga (po nivou vlasti, vrsti obaveze i nosicu duga).				

1/ Najkasnije 6 sedmice za godišnje podatke.

2/ Najkasnije 10 sedmice za godišnje podatke.